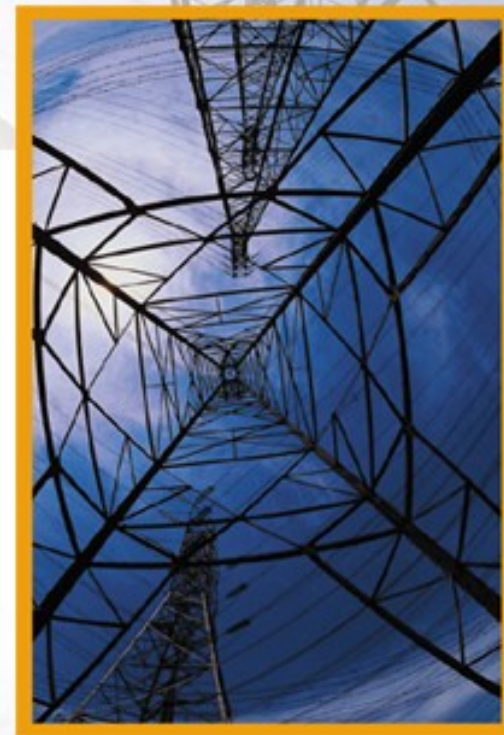

Towarowa Giełda Energii SA

Koncepcja notowania białych certyfikatów

Polish Power Exchange

Grzegorz Onichimowski
Prezes Zarządu
Towarowa Giełda Energii SA

Warszawa, 05 kwietnia 2006

Debata „BIAŁE CERTYFIKATY – wysoka efektywność zamiast nowych mocy”

**Prawo Energetyczne – nowelizacja ustawy, która weszła w życie w dniu
3 maja 2005 r.**

Wprowadza min:

1. Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w Odnawialnym Źródle Energii;
2. Przetargi na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną

Przetarg na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną

1. Podstawa prawna art. 16a i art. 23 ustawy Prawo Energetyczne.
2. System przetargu jako sposób wyłonienia przedsięwzięcia zmniejszającego zapotrzebowanie na energię elektryczną.

Przetarg na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną

1. Minister Gospodarki na podstawie sprawozdania z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w energię elektryczną stwierdza, że istniejące i będące w trakcie budowy moce wytwórcze nie zapewniają długookresowego bezpieczeństwa dostaw.
2. Istnieje możliwość wystąpienia niedoboru w zakresie zaspokojenia długookresowego zapotrzebowania na energię elektryczną.
3. Prezes URE ogłasza, organizuje i przeprowadza „przetarg na budowę nowych mocy wytwórczych lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną”.

Przetarg na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną – Rola Prezesa URE (1)

1. W ogłoszeniu o przetargu określa się przedmiot przetargu, jego zakres, warunki uczestnictwa, **rodzaje instrumentów ekonomiczno-finansowych**, umożliwiających realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię, oraz miejsce i termin udostępnienia dokumentacji przetargowej.
2. Określając w dokumentacji przetargowej kryteria oceny ofert oraz dokonując wyboru oferty na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię, Prezes URE kieruje się: polityką energetyczną państwa; bezpieczeństwem systemu elektroenergetycznego; wymaganiami dotyczącymi ochrony zdrowia i środowiska oraz bezpieczeństwa publicznego; efektywnością energetyczną i ekonomiczną przedsięwzięcia.

Przetarg na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną – Rola Prezesa URE (2)

4. Publikacja o warunkach przetargu w Dzienniku Urzędowym UE oraz Biuletynie URE.
5. Przed skierowaniem ogłoszenia o przetargu do Biuletynu Urzędu Regulacji Energetyki Prezes URE uzgadnia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i z innymi właściwymi organami administracji państwowej **Białe Certyfikaty** jako wspierający instrument ekonomiczno-finansowy.
6. Prezes URE zawiera ze zwycięzcą przetargu umowę, w której określa się w szczególności obowiązki inwestora, ilość pozwoleń na emisję białych certyfikatów, oraz zasady rozliczania wsparcia finansowego wynikającego z tych certyfikatów .

Instrumenty ekonomiczno-finansowe – Białe Certyfikaty

1. Podmiot, który zwyciężył w przetargu otrzymuje od Prezesa URE pozwolenie na emisję określonej ilości białych certyfikatów.
2. Pozwolenie na emisję białych certyfikatów wydawane jest w zależności od np. efektywności przedsięwzięcia zmniejszającego zapotrzebowanie na energię elektryczną itd..
3. Harmonogram emisji białych certyfikatów może być uzależniony od stanu zaawansowania wdrożenia przedsięwzięcia. Przykładowo:
  - ⊙ w momencie podpisania umowy pomiędzy Prezesem URE a zwycięzcą przetargu, zwycięzca otrzymuje pozwolenie na emisję 20 % całkowitego pozwolenia;
  - ⊙ w momencie zakończenia inwestycji bądź wdrożenia przedsięwzięcia następne 30 %;
  - ⊙ pozostałe 50 % zwycięzca przetargu może wyemitować w pierwszych trzech latach od momentu ukończenia inwestycji.

Białe Certyfikaty – rejestr certyfikatów i ich dematerializacja

1. Certyfikaty rejestruje się w odpowiednim rejestrze certyfikatów.
2. W momencie rejestracji Białe Certyfikaty generowane są zbywalne i stanowiące towar giełdowy prawa majątkowe wynikające z certyfikatów.
3. Ilość praw majątkowych odpowiada ilości mocy (lub energii) wykazanej w danym certyfikacie.
4. Prawa majątkowe mają jedynie formę zdematerializowaną, której dowodem jest zapis elektroniczny w systemie ewidencyjnym rejestru.
5. Prawa majątkowe są instrumentem bezterminowym, podlegającym umorzeniu na życzenie jego posiadacza. Umorzenie prawa majątkowego oznacza jednocześnie umorzenie całości lub części białego certyfikatu, na podstawie którego zostały wygenerowane.

Prawa majątkowe do Białych Certyfikatów – obrót prawami majątkowymi

1. Prawa majątkowe jako towar giełdowy notowane są na Towarowej Giełdzie Energii na odpowiednio to tego celu przygotowanym rynku praw majątkowych do Białych Certyfikatów.
2. Obrót prawami majątkowymi odbywa się na rynku giełdowym w trakcie trwania sesji:
  - Notowania w formie fixingu
  - Notowania w formie notowań ciągłych
  - Transakcje pakietowe

Towarowa Giełda Energii publikuje indeksy giełdowe.

Obowiązek zakupu

1. Podmioty określone w art. 9a ust. 1 Prawa Energetycznego a więc wszystkie podmioty zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym na terytorium Polski nabywają prawa majątkowe.
2. Podmioty te zobowiązane są do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE białych certyfikatów w ilości określonej w odpowiednim rozporządzeniu ministra odpowiedniego do spraw gospodarki.
3. Poprzez umorzenie białych certyfikatów podmioty zobowiązane wykonują obowiązek określony ustawą.
4. Nie wypełnienie obowiązku zagrożone jest karą, której wysokość określi ustawa. Ponieważ mogłoby dojść do przejściowego braku podaży Białych certyfikatów należałoby rozważyć wprowadzenie opłaty zastępczej, której wpłata stanowiłaby alternatywę wypełnienia obowiązku.

Podsumowanie

1. Prawa majątkowe są znanym instrumentem w obrocie giełdowym.
2. Stworzenie odpowiedniego systemu notującego nie wymaga nakładów finansowych.
3. Dzięki funkcjonującemu systemowi Rejestru do praw majątkowych dla energii wyprodukowanej w OZE koszt rejestru dla Białych Certyfikatów byłby pomijalny.
4. Prawa majątkowe do Białych Certyfikatów notowane na rynku giełdowym mogłyby wyznaczać rynkowy indeks cenowy, który wraz z indeksami na cenę energii elektrycznej byłby pomocny w podejmowaniu decyzji w zakresie przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną.

Dziękuję za uwagę

Towarowa Giełda Energii SA